

Валерій ВОЙТОВИЧ

ПОГОРИНСЬКІ МАНДРИ

Документальна повість

(Продовження. Поч. у №№ 52, 55, 57-58 за 2011 рік, №№1-3, 5, 10-15, 19, 24-26, 28).

Цього дня відвідав Житинську школу і дуже вдячний вчителю, особливо Ірині Кравчук та Валентині Шахрайчук, за матеріал про історію, легенди та фотосвітлина сіл Малий і Великий Житин, Забороль і Ремель.

Насамкінець відвідав хатинку, в якій народився Леонід Кравчук. Далі помандрував знаменитою асфальтованою дорогою, прокладеною від траси до хати, де народився Леонід Макарович. А від хати Президента далі у село тягнеться дорога, навіть на брукувці не схожа.

Понебель, 18 листопада 2010 р., четвер

Микола Юрчук, син старости церковки Параскеви П'ятниці, показав Мандрівникові стареньку покинуту хату, в якій жив колись священик. Пішли ми з ним у розвалюху. У шафі знайшли старі фотографії, а коли вже сам викарабкався по поламаний драбині на горіще, то ахнув — там їх тьма, по всьому горіщі порозкидані скрізь. Там ще були

небом. Слухаю жіночок і переймаюся їх болем. Все намагаюся заспокоїтись. Життя не має ні початку, ні кінця. Хай наші діти далі проторують шлях Батьків. Пишу це слово з великої літери, як то писав у своїх спогадах про свого Діда Леонід Кравчук — перший Президент України, родом із села Великий Житин.

Коли б Мандрівником був Оноре де Бальзак, то, можливо, більше зміг би збагнути всі ці скрині, рушники і старенькі хатинки. Мандрівник не є ним! Однак, без сумніву, так само відчуває велике задоволення від писання, від цього свого творива. Мандрівник не є Рафаелем, однак і тут творить. З чарівною пані Творчістю малює свого Янгола. Бо та Хата з-під Шубкова і сьогодні не дає спокою. Як добре, що Мандрівник має здатність відчувати те Щось, до якого доторкнутися неможливо. І як добре, що все це пишеться під безмежним небом, прямо тобі з натури.

Городище, 26 листопада 2010 р., п'ятниця Сьогодні уже холодно,

Рівне, 1 грудня 2010 р., середа

Із Сергієм Остапчуком, автором книги «Рисв'янка і рисв'янци», познайомився в одному з корпусів Рівненського національного університету водного господарства та природокористування. Слава Богу, що є люди, які переймаються долею свого краю.

Далі випало зустрітись з Валентином Дем'яновим, людиною, що розшифрувала письмена тотемного каменя з острова Язвенний, про це написано у моїй книзі «Степанський край». Вражають думки вченого:

— Україна — то не є помпезні єгипетські піраміди, а чи грецькі амфітеатри, Україна — то є істина, предківське спілкування з Всевишньою Силою, яку називали Предки Бог.

Відшукую пракорені Батьків, окрім історії сіл, доповнюю зібраний матеріал фотографіями. Саме у них і приховалося не народознавство, не історія, як то ми привикли думати, а щось надзвичайно глибше, не розпорошене по кутках. Кожне село — спілкування з Батьками. Ці творчі пошуки вашого Мандрівника,

ікони, хоча і на папері. Тоді в душі заболіло. Десь та пам'ять до пращурів таки перервалася.

У цій покинутій хаті жили родичі Степана Скиданчука. Степан Михайлович у свій час навчався в Городку в барона Штейнгеля. Працював у драмтеатрі м. Рівне. Одного разу постригається у ченці. Дуже часто відправляв церковну службу в селі. На початку 80-х років ХХ століття пропав за загадкових обставин.

Незабутня зустріч відбулася з однофамільцем батюшки Володимиром Скиданчуком. Володимир Михайлович був учнем Сорожкевича Валентина Володимировича із Карасевич і довгий час викладав фізику в Городку.

Про свого знаменитого діда Володимир Михайлович розповідає:

— Батько моєї мами дідусь Григорій був в охороні Леніна у Смольному. У селі звали його Легорій. Жив у Ставках, працював муляром, будував печі, хати, сараї. Як і на фотографії, у житті теж був хвацький гусар.

Понебель вразив своїми розлогими пагорбами городища. Захотілося ходити ними, та мушу далі мандрувати. Бо не лише Понебель, Обарів, Карасевичі, а й увесь наш рідний Погоринський край — то є незбагнена вічність!

Після відвідин Понебеля ввечері зустрівся із сестрами ректора Острозької академії Ігоря Пасічника Раїсою і Марією. І знову ж уже вкотре розумію, що всі ми народжені під єдиним

пронизливий вітер. Снігу ще немає, але на деревах іній так і висвітлює голубизною. Поблизу городища у селі зустрічаю одного чоловіка. Підходимо з ним до кургану, який знаходиться на перехресті доріг.

— Пам'ятаю, як ми хлопцями розкопували оцей курган, — згадує Юрій. — Один чоловік показав нам, де саме копати. Коли заглибилися у середину, то знайшли старовинну пляшчину, а у ній папір — у якому написано, хто похований у цьому кургані. Де та пляшка поділася, не пригадую. Кого знаю у селі? Неподалік проживає дуже цікавий чоловік, звати його Кирило. Кирило Вахнюк після своїх 84 років й справді омолодився. Став настільки активний, що коли у краї якась подія — він із своїм фотоапаратом «Зеніт» обов'язково там має бути.

Шкода, що зустрічі з Кирилом не сталося. Мандрує цей дивний чоловік кожен день від ранку до вечора. І слава Богу...

Матеріали про історію села люб'язно надала педагог-організатор Городищенської школи Мамчур Тетяна Анатоліївна.

Коли наступного дня ввечері вийшов із майстерні на вулицю, душа засяяла від прийдешнього чуда — випав перший сніг.

На жаль, батюшки Романа із Квасилова не застав вдома. Матушка Євгенія уважно вислухавши Мандрівника, сказала:

— Приходьте на прийом до Владики. Там і поговорите з Архієпископом Варфоломієм.

дорогий мій читачу, чекають продовження, молода зацікавлена людина поглибить цей матеріал, віднайде свій Світ і скаже світові: «Ми, українці — є!»

Найбільше святинь — на рідній землі. Слава Предкам! Які ми могутні. Та наша святість захована глибоко-глибоко, і не кожному дано до неї доступитися.

Верхівськ — Дядьковичі, 3 грудня 2010 р., п'ятниця

Побував на засіданні селищної ради. Там розповів про свій задум написати книжку про наш славний Погоринський край.

Цього ж дня разом із відчайдушними заметілями відвідав Дядьковичі. У цьому селі народився відомий скульптор Петро Подолець, один із авторів пам'ятника Тарасові Шевченку в Рівному. Тут познайомився із священником Олександром, який написав надзвичайно потрібну книжку про своє село «Гортаючи сторінки віків». У книзі автор розповідає про історію Свято-Параскевського храму, свого рідного села Дядьковичі, його працюючих, мужніх і мудрих мешканців, що своєю невтомною працею і духовним світоглядом звеличують нашу спільну батьківщину — Україну.

Поблизу церковки прихилився до кам'яних могилок наших Предків.

(Далі буде)